

**UJEDINJENE
NACIJE**

Međunarodni sud za krivično gonjenje
lica odgovornih za teška kršenja
međunarodnog humanitarnog prava
počinjena na teritoriji bivše
Jugoslavije od 1991. godine

Predmet br. IT-95-13/1-A

Datum: 13. februar 2009.

Original: engleski

PRED ŽALBENIM VEĆEM

U sastavu:

**sudija Theodor Meron, predsedavajući
sudija Mehmet Güney
sudija Fausto Pocar
sudija Liu Daqun
sudija Andréia Vaz**

V.d. sekretara:

g. John Hocking

Odluka od:

13. februara 2009.

TUŽILAC

protiv

**MILETA MRKŠIĆA
VESELINA ŠLJIVANČANINA**

JAVNO

**ODLUKA PO DRUGOM ZAHTEVU MILETA MRKŠIĆA NA OSNOVU PRAVILA
115**

Tužilaštvo:

g. Helen Brady

Branioci Mileta Mrkšića:

g. Miroslav Vasić

g. Vladimir Domazet

Branioci Veselina Šljivančanina:

g. Novak Lukić

g. Stéphane Bourgon

Prevod

1. Žalbeno veće Međunarodnog suda za krivično gonjenje lica odgovornih za teška kršenja međunarodnog humanitarnog prava počinjena na teritoriji bivše Jugoslavije od 1991. godine (dalje u tekstu: Žalbeno veće, odnosno Međunarodni sud) rešava po zahtevu za prihvatanje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115 Pravilnika o postupku i dokazima Međunarodnog suda (dalje u tekstu: Pravilnik), koji je 12. decembra 2008. na poverljivoj osnovi podneo Mile Mrkšić (dalje u tekstu: Mrkšić).¹ Tužilaštvo je 19. decembra 2008. dostavilo poverljivi odgovor u kom se protivi Zahtevu,² a Mrkšić je svoju poverljivu repliku dostavio 29. decembra 2008.³ Status ove odluke je javan zbog toga što se u njoj ne pominju nikakve informacije ni dokazi poverljivog karaktera.⁴

A. Proceduralni kontekst

2. Pretresno veće II (dalje u tekstu: Pretresno veće) je 27. septembra 2007. izreklo Mrkšiću osuđujuću presudu po tri tačke: ubistvo kao kršenje zakona ili običaja ratovanja, mučenje kao kršenje zakona ili običaja ratovanja i okrutno postupanje kao kršenje zakona i običaja ratovanja, izrekavši mu jedinstvenu kaznu zatvora u trajanju od dvadeset godina.⁵ Mrkšić se žalio na osuđujuću presudu i kaznu,⁶ a tužilaštvo se žalilo na oslobađajuće presude koje su mu izrečene po tačkama po kojima je terećen shodno članu 5 Statuta Međunarodnog suda, kao i na kaznu koja mu je izrečena.⁷ Žalbeni pretres je održan 21. i 23. januara 2009.⁸ Do

¹ Zahtev Mileta Mrkšića na osnovu pravila 115 (poverljivo), 12. decembar 2008. (dalje u tekstu: Zahtev).

² Odgovor tužilaštva na Zahtev Mileta Mrkšića na osnovu pravila 115 (poverljivo), 19. decembar 2008. (dalje u tekstu: Odgovor).

³ Replika Mileta Mrkšića na Odgovor tužilaštva na Zahtev na osnovu pravila 115 (poverljivo), 29. decembar 2008. (dalje u tekstu: Replika).

⁴ Žalbeno veće podseća da su, na osnovu pravila 78 i 107 Pravilnika, svi postupci pred žalbenim većem, uključujući naloge i odluke veća, javni izuzev ako ne postoje izuzetni razlozi za to da budu poverljivi. Vidi *Tužilac protiv Vujadina Popovića i drugih*, predmet br. IT-05-88-AR65.3, Odluka po interlokutornoj žalbi na odluku Pretresnog vijeća kojom se odbija privremeno puštanje na slobodu Ljubomira Borovčanina, 1. mart 2007.; *Tužilac protiv Tihomira Blaškića*, predmet br. IT-95-14-R, Nalog kojim se ukida poverljivi status naloga i odluka u postupku koji prethodi preispitivanju, 5. decembar 2005, str. 2, gde se citira predmet *Tužilac protiv Miadena Naletilića i Vinka Martinovića*, predmet br. IT-98-34-A, Odluka po obavijesti Vinka Martinovića o ukidanju poverljivog statusa žalbenog podneska, 4. maj 2005, str. 3.

⁵ *Tužilac protiv Mileta Mrkšića i drugih*, predmet br. IT-95-13/1-T, Presuda, 27. septembar 2007. (dalje u tekstu: Prvostepena presuda).

⁶ Najava žalbe odbrane g. Mileta Mrkšića i Zahtev za odobrenje da prekorači dopušteni broj reči, 29. oktobar 2007.; Žalbeni podnesak odbrane Mileta Mrkšića (poverljivo), 22. jul 2008. (javna redigovana verzija zavedena 15. septembra 2008.).

⁷ Najava žalbe tužilaštva, 29. oktobar 2007. (izmenjena i dopunjena 7. maja 2008.); Žalbeni podnesak tužilaštva (poverljivo), 14. januar 2008. (Javna, redigovana i ispravljena verzija dostavljena je 8. februara 2008.)

Prevod

donošenja ove odluke, Mrkšićevim braniocima nije bilo dopušteno da se oslanjaju na dokaze predložene u Zahtevu.

3. Mrkšić traži odobrenje da predoči iskaze dva svedoka koje mu je dostavilo tužilaštvo u skladu sa svojim obavezama na osnovu pravila 68 Pravilnika,⁹ a radi se o iskazima Milorada Vojnovića (dalje u tekstu: Vojnović) i Ljubiše Vukašinića u predmetu *Tužilac protiv Vojislava Šešelja*, predmet br. IT-03-67-T (dalje u tekstu: predmet *Šešelj*). On tvrdi da ovi dokazi nisu bili dostupni na suđenju a sadrže relevantne i verodostojne činjenice koje su mogle da utiču na odluku koju je donelo Pretresno veće.¹⁰ Mrkšić takođe traži da se pre nego što Žalbeno veće donese odluku o meritumu Zahteva održi usmena rasprava.¹¹

4. Tužilaštvo odgovara da svi dokazi čije uvrštavanje u spis traži Mrkšić već čine deo sudskog spisa ili su primenom dužne revnosti mogli biti predočeni na suđenju.¹² Pored toga, tužilaštvo tvrdi da Mrkšić nije pokazao (1) da su predloženi dokazi mogli biti odlučujući faktor prilikom donošenja odluke na suđenju¹³ ili, (2) kada je reč o Vukašinićevom iskazu, odnosno delovima Vukašinićevog iskaza, koje konkretno zaključke Pretresnog veća bi dodatni dokazi trebalo da ospore.¹⁴

5. Mrkšić replicira da su dokazi koje želi da predoči novi zbog toga što potiču iz predmeta *Šešelj* u kom je postupak počeo posle završetka postupka u predmetu *Mrkšić i drugi*.¹⁵ Konkretno, on tvrdi da su delovi Vojnovićeve izjave u predmetu *Šešelj* na koje se oslanja u Zahtevu potpuno različiti od njegovog iskaza u predmetu *Mrkšić i drugi* i sadrže nove činjenice koje nisu bile dostupne tokom unakrsnog ispitivanja¹⁶ i koje su relevantne za ono što se desilo na Ovčari.¹⁷ U vezi s Vukašinićevim iskazom, Mrkšić tvrdi da je on relevantan za

⁹ Odluka po Šljivančaninom i Mrkšićevom zahtevu da im se odobri dodatno vreme za iznošenje dopunskih argumenata tokom žalbenog pretresa ili alternativno pravno sredstvo i Nalog o rasporedu za žalbeni pretres, 25. novembar 2008.

¹⁰ Zahtev, par. 4.

¹¹ Zahtev, par. 2, 6-10; Replika, par. 6-26.

¹² Zahtev, par. 3.

¹³ Odgovor, par. 1, 8, 12-13, 17-18, 20-21, 24, 25, 27, 30, 32, 36, 45, 48, 49.

¹⁴ Odgovor, par. 1, 13-14, 17, 20, 22-23, 26-27, 29, 31-32, 34-35, 38-39, 41-42, 44, 48, 49.

¹⁵ Odgovor, par. 1, 19, 24, 26, 46, 48.

¹⁶ Replika, par. 7.

¹⁷ Replika, par. 8. Vidi takođe par. 18.

¹⁸ Replika, par. 10-17.

Prevod

ulogu organa bezbednosti i uprave bezbednosti na Ovčari.¹⁸ Stoga, on tvrdi da bi Zahtev trebalo odobriti.¹⁹

B. Merodavno pravo

6. Na osnovu pravila 115 Pravilnika, strana u postupku može Žalbenom veću podneti zahtev za izvođenje dodatnih dokaza. Da bi dodatni dokazi bili prihvatljivi u skladu s pravilom 115 Pravilnika, podnosilac zahteva mora najpre dokazati da mu dodatni dokazi koje predlaže u žalbenom postupku nisu ni u kom obliku bili dostupni na suđenju ili da se ni primenom dužne revnosti nisu mogli otkriti.²⁰ Dužnost žalioaca da postupa sa razumnom revnošću uključuje "adekvatnu primenu svih mehanizama zaštite i prinude koje predviđaju Statut i Pravilnik Medunarodnog suda da bi se pred Pretresno veće izneli dokazi u ime optuženog".²¹ Žalbeno veće podseća da to da li su dokazi koji se u žalbenom postupku predlažu kao dodatni dokazi bili dostupni na suđenju nije samo pitanje da li su dotični dokumenti bili "dostupni" u bukvalnom smislu²²: "[M]eđutim, pitanje koje treba da reši Žalbeno veće jeste da li je [podnosilac zahteva] primenom dužne revnosti mogao ranije doći do informacija koje oni sadrže".²³

7. Podnosilac zahteva mora zatim pokazati da je dotični dokaz kako relevantan za neko bitno pitanje tako i verodostojan.²⁴ Dokaz je relevantan ako se odnosi na zaključke koji su bitni

¹⁸ Replika, par. 26.

¹⁹ Replika, par. 27.

²⁰ *Tužilac protiv Dragomira Miloševića*, predmet br. IT-98-29/1-A, Odluka po zahtjevu Dragomira Miloševića za izvođenje dodatnih dokaza, 20. januar 2009. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*), par. 6; *Tužilac protiv Momčila Krajišnika*, predmet br. IT-00-39-A, Odluka po zahtjevu žalioaca Momčila Krajišnika da pozove Radovana Karadžića na osnovu pravila 115, 16. oktobar 2008. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*), par. 4; *Tužilac protiv Jovice Stanišića i Franka Simatovića*, predmet br. IT-03-69-AR65.4, Odluka po žalbi tužioca na Odluku o privremenom puštanju na slobodu i zahtevima za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 26. jun 2008. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*), par. 6.

²¹ *Tužilac protiv Duška Tadića*, predmet br. IT-94-1-A, Odluka po zahtevu žalioaca za produženje roka i izvođenje dodatnih dokaza, 16. oktobar 1998. (dalje u tekstu: Odluka o produženju roka u predmetu *Tadić*), par. 47. *Vidi takode* Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 6; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 4; *Tužilac protiv Zorana Kupreškića i drugih*, predmet br. IT-95-16-A, Drugostepena presuda, 23. oktobar 2001. (dalje u tekstu: Drugostepena presuda u predmetu *Kupreškić i drugi*), par. 50.

²² Uporedi predmet *Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-AR65.2, Odluka po zahtevu Lahija Brahimaja za izvođenje dodatnih dokaza na osnovu pravila 115, 3. mart 2006. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Haradinaj i drugi* od 3. marta 2006.), par. 16;

²³ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Haradinaj i drugi* od 3. marta 2006, par. 16.

²⁴ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6.

Prevod

za izricanje osuđujuće presude ili kazne, u smislu da su ti dokazi bili ključni za osuđujuću presudu ili kaznu ili su im doprineli.²⁵ Dokaz je verodostojan ako mu se, po svemu sudeći, razumno može verovati ili se u njega pouzdati.²⁶ Zaključak da je neki dokaz verodostojan ne govori ništa o težini koja će mu se pridati.²⁷

8. Kao sledeće, podnosilac zahteva mora da pokaže da je dotični dokaz *mogao* imati uticaja na presudu, drugim rečima, dokaz mora biti takav da, kada se uzme u obzir u kontekstu dokaza izvedenih na suđenju, u slučaju da zahtev na osnovu pravila 115 podnosi optuženi, može pokazati da je osuđujuća presuda nedovoljno utemeljena.²⁸ Strana u postupku koja traži prihvatanje dodatnih dokaza mora takođe precizno navesti konkretan zaključak Pretresnog veća o činjenicama na koji se dodatni dokaz odnosi²⁹ i snosi teret dovoljno jasnog preciziranja uticaja koji je dotični dodatni dokaz mogao imati na odluku Pretresnog veća.³⁰ Strana u postupku koja to ne učini izlaže se riziku da dotični dokaz bude odbačen bez detaljnog razmatranja.³¹

9. Ako ne može biti dokazano da je dotični dokaz bio nedostupan na suđenju, Žalbeno veće ipak može da ga prihvati ukoliko podnosilac zahteva pokaže da bi njegovo izuzimanje

²⁵ Drugostepena presuda u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 62. Vidi takođe Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 5; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7.

²⁶ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7; *Tužilac protiv Ramusha Haradinaja i drugih*, predmet br. IT-04-84-AR65.1, Poverljiva odluka po zahtevu tužilaštva za izvođenje dodatnih dokaza po svojoj žalbi na odluku o preispitiavanju, 10. mart 2006. (Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Haradinaj i drugi* od 10. marta 2006), par. 16; Drugostepena presuda u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 63. Vidi takođe *Tužilac protiv Andréa Ntagerure i drugih*, predmet br. ICTR-99-46-A, Odluka po zahtevu tužilaštva za izvođenje dodatnih dokaza, 10. decembar 2004, par. 22.

²⁷ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 5; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Haradinaj i drugi* od 10. marta 2006, par. 16.

²⁸ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 8; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 6; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 7.

²⁹ Pravilo 115(A). Vidi takođe Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 8; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Haradinaj* od 10. marta 2006, par. 13-14.

³⁰ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 7; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6; Drugostepena presuda u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 69.

³¹ Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 8; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 7; Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 6; Drugostepena presuda u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 69.

Prevod

dovelo do sudske greške zbog toga što bi taj dokaz, da je bio dostupan na suđenju, *uticao* na presudu.³²

10. Bez obzira na to da li je dotični dokaz bio dostupan na suđenju, Žalbeno veće je konstatovalo da značaj i potencijalni uticaj dokaza neće ocenjivati izolovano, nego u kontekstu dokaza predloženih na suđenju.³³

C. Diskusija

1. Zahtev za usmenu raspravu

11. U vezi s Mrkšićevim zahtevom za održavanje usmene rasprave, Žalbeno veće podseća da, shodno pravilu 115(C) Pravilnika, može doneti odluku po zahtevu za izvođenje dodatnih dokaza u žalbenom postupku "posle usmene rasprave ili bez nje". Davanje odobrenja za usmenu raspravu jeste pitanje koje veće rešava po svom nahodenju i njeno održavanje se može legitimno smatrati nepotrebnim ukoliko su, kao što je to u ovom slučaju, informacije predložene Žalbenom veću dovoljne da mu omoguće donošenje odluke zasnovane na odgovarajućim informacijama.³⁴ Žalbeno veće konstatuje da nema potrebe za održavanjem usmene rasprave i stoga će odluku po Zahtevu doneti na osnovu pismenih podnesaka strana u postupku.

2. Vojnović

12. Mrkšić traži da se u spis uvrsti Vojnovićeva pismena izjava od 11. septembra 2008, data na osnovu pravila 92ter Pravilnika (dalje u tekstu: Izjava na osnovu pravila 92ter) i iskaza

³² *Tužilac protiv Blagoja Simića*, predmet br. IT-95-9-A, Odluka po zahtjevu Blagoja Simića za izvođenje dodatnih dokaza ili, alternativno, za formalno primanje na znanje utvrđenih činjenica, 1. jun 2006. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Simić*), par. 13; *Tužilac protiv Radislava Krstića*, predmet br. IT-98-33-A, Odluka po zahtjevima za prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku, 5. avgust 2003. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Krstić*), str. 4. Vidi takođe Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Stanišić i Simatović*, par. 8.

³³ Vidi Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Milošević*, par. 9; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Krajišnik*, par. 6; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Simić*, par. 14; Odluku na osnovu pravila 115 u predmetu *Krstić*, str. 4; Vidi takođe Drugostepenu presudu u predmetu *Kupreškić i drugi*, par. 66, 75.

³⁴ Vidi *Tužilac protiv Fatmira Limaja i drugih*, predmet br. IT-03-66-AR65.2, Odluka po zahtevu Haradina Bale za privremeno puštanje na slobodu, 31. oktobar 2003, par. 33. Vidi takođe *Ferdinand Nahimana i drugi protiv tužioca*, predmet br. ICTR-99-52-A, Odluka po zahtevu žalioca Jean-Bosco Barayagwiza za odobrenje da predloži dodatne dokaze na osnovu pravila 115, 5. maj 2006. (dalje u tekstu: Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Nahimana i drugi* od 5. maja 2006.), par. 9.

Prevod

koji je on dao u predmetu *Šešelj* 5. i 6. novembra 2008. (dalje u tekstu: Vojnovićev iskaz).³⁵ Tužilaštvo je 25. septembra 2008. dostavilo Mrkšiću Izjavu na osnovu pravila 92ter,³⁶ a iskaz tog svedoka u predmetu *Šešelj* dostavljen mu je 19. novembra 2008.³⁷

(a) Izjava na osnovu pravila 92ter

13. Žalbeno veće podseća da strana u postupku koja traži uvrštavanje u spis dodatnih dokaza na osnovu pravila 115 Pravilnika u vezi sa žalbom na presudu to mora da učini u roku od 30 dana od ulaganja replike na podnesak respondentata, izuzev ako ne pokaže valjan razlog za odgađanje.³⁸ Žalbeno veće primećuje da je Mrkšić svoju repliku dostavio 15. septembra 2008.³⁹ a da mu je Izjava na osnovu pravila 92ter obelodanjena 25. septembra 2008,⁴⁰ odnosno znatno pre isteka roka od 30 dana.⁴¹ Shodno tome, kada je reč o Izjavi na osnovu pravila 92ter, Zahtev je podnet neblagovremeno i Žalbeno veće konstatuje da nije pokazan valjan razlog za odgađanje. Pored toga, Žalbeno veće podseća da strana u postupku koja traži prihvatanje dodatnih dokaza u žalbenom postupku mora da dostavi Žalbenom veću dokaze čije uvrštavanje u spis traži.⁴² Mrkšić nije uz Zahtev dostavio Izjavu na osnovu pravila 92ter. Stoga, Žalbeno veće neće Izjavu na osnovu pravila 92ter uzeti u obzir za uvrštavanje u spis na osnovu pravila 115 Pravilnika.

(b) Vojnovićev iskaz

14. Mrkšić tvrdi da su sledeći elementi Vojnovićevog iskaza mogli imati uticaja na presudu i da bi stoga trebalo da budu prihvaćeni kao dodatni dokazi.⁴³ Mrkšić tvrdi da je Vojnović svedočio o sledećem: (i) on se 2008. sastao sa načelnikom Uprave bezbednosti što, prema Mrkšićevom mišljenju, pokazuje da je Uprava bezbednosti bila nadležna za evakuaciju

³⁵ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11439-11508.

³⁶ Zahtev, par. 6-7.

³⁷ Zahtev, par. 8.

³⁸ Pravilo 115(A) Pravilnika.

³⁹ Replika Mileta Mrkšića na Odgovor tužilaštva, 15. septembar 2008. (javna redigovana verzija zavedena 6. oktobra 2008).

⁴⁰ Zahtev, par. 6.

⁴¹ Replika Mileta Mrkšića na Odgovor tužilaštva podneta je na poverljivoj osnovi 15. septembra 2008. Javna redigovana verzija je zavedena 6. oktobra 2008.

⁴² Odluka na osnovu pravila 115 u predmetu *Nahimana i drugi* od 5. maja 2006., par. 18; *Ferdinand Nahimana protiv tužioca*, predmet br. ICTR-99-52-A, Odluka po zahtevu žalioaca Hassana Ngezera za odobrenje da predoči dodatne dokaze, 14. februar 2005, str. 3.

⁴³ Zahtev, par. 8.

Prevod

vukovarske bolnice, što je u suprotnosti s paragrafima 285, 321 i od 626 do 631 Prvostepene presude;⁴⁴ (ii) Operativni dnevnik i Ratni dnevnik 80 motorizovane brigade su valjano vođeni, dok Ratni dnevnik gardista motorizovane brigade nije, što, po Mrkšićevom mišljenju, dovodi u pitanje zaključke u paragrafima 286, 321, 329 i od 624 do 631 Prvostepene presude;⁴⁵ (iii) tokom vukovarske operacije, bilo je uobičajeno da oficiri bezbednosti odgovaraju višim instancama bezbednosti a ne zapovedniku jedinice, što ukazuje na to da je organ bezbednosti zaobilazio komandu;⁴⁶ (iv) on je na Ovčari video nekog pukovnika kako nadgleda situaciju izvan hangara, koji se udaljio kada je Vojnović od njega zatražio pomoć;⁴⁷ (v) On je ponovo uspostavio red u hangaru, što je, po Mrkšićevom mišljenju, rezultiralo time da nije postojala nikakva situacija o kojoj bi izvestio svog pretpostavljenog oficira i što je u suprotnosti s paragrafima od 312 do 322 i od 621 do 631 Prvostepene presude;⁴⁸ (vi) on nije imao nikakav način da komunicira s Ovčarom, a njegovi oficiri i jedinice nisu bili u hangaru što, kako tvrdi Mrkšić, dovodi u pitanje Vojnovićevu verodostojnost;⁴⁹ i (vii) Mrkšić je na sastanku izjavio da su iz Beograda dolazili istražni organi da sprovedu istragu o događaju na Ovčari, što, po njegovom mišljenju, dovodi u pitanje zaključke Pretresnog veća o vremenu održavanja sastanka.⁵⁰

15. Vojnović je u predmetu *Šešelj* svedočio tek nakon što je izrečena Prvostepena presuda u ovom predmetu; ali, prilikom utvrđivanja da li su predmetne informacije bile dostupne na sudenju, Žalbeno veće mora takođe da razmotri da li je ijedna od traženih informacija čije se uvrštavanje u spis traži bila dostupna u bilo kom drugom obliku tokom sudenja ili je primenom dužne revnosti mogla biti pribavljena. Žalbeno veće smatra da se, ukoliko Vojnović u svom iskazu u predmetu *Šešelj* nije konkretno naveo da je za nove informacije saznao posle svog svedočenja u predmetu *Mrkšić i drugi*, može pretpostaviti da su sve informacije predočene u njegovom iskazu u predmetu *Šešelj* takođe bile dostupne u vreme njegovog svedočenja u predmetu *Mrkšić i drugi*. Osim Vojnovićevog iskaza da se 2008. godine sastao sa načelnikom

⁴⁴ Zahtev, par. 24. Vidi takođe Repliku, par. 19.

⁴⁵ Zahtev, par. 25-29. Vidi dokazne predmete D371, "Operativni dnevnik 80. mtbr/motorizovane brigade"; D375, "Ratni dnevnik 80. motorizovane brigade"; P401, "Ratni dnevnik gardista motorizovane brigade". Vidi takođe Repliku, par. 20.

⁴⁶ Zahtev, par. 30. Vidi takođe Repliku, par. 21-22.

⁴⁷ Zahtev, par. 31. Vidi takođe Repliku, par. 23.

⁴⁸ Zahtev, par. 32-33.

⁴⁹ Zahtev, par. 34.

⁵⁰ Zahtev, par. 35. Vidi takođe Repliku, par. 24.

Prevod

Uprave bezbednosti, nije pokazano da je bilo koja od informacija sadržanih u Vojnovićevom iskazu postala dostupna Mrkšiću posle završetka suđenja u njegovom predmetu i stoga se može zaključiti da je bila dostupna na suđenju. Međutim, u onoj meri u kojoj se dokaz čije se prihvatanje traži tiče Vojnovićeve verodostojnosti, Žalbena veće smatra da, iako je Mrkšić na suđenju imao mogućnost da unakrsno ispita Vojnovića o svim relevantnim pitanjima, eventualne izjave ili iskazi koje je Vojnović dao posle završetka suđenja u predmetu *Mrkšić i drugi* koje su navodno u suprotnosti s njegovim iskazom na tom suđenju nisu *prima facie* bile dostupne u svrhu provere njegove verodostojnosti. Usled toga, ukoliko Vojnovićevo svedočenje u predmetu *Šešelji* jeste dovelo u pitanje verodostojnost njegovog iskaza u predmetu *Mrkšić i drugi*, ono će se smatrati novim dokazom. Žalbena veće će dalje razmotriti da li je Mrkšić pokazao da li su dokazi čije uvrštavanje u spis traži *moгли uticati* na presudu, izuzimajući Vojnovićev iskaz u vezi s njegovim sastankom sa načelnikom Uprave bezbednosti 2008. godine i njegove argumente u vezi s Vojnovićevom verodostojnošću, za koje Mrkšić mora da pokaže da su dokazi čije uvrštavanje u spis traži *moгли* da utiču na presudu.

16. Žalbena veće smatra da je Vojnovićev iskaz relevantan budući da se delovi dotičnog iskaza tiču istih onih pitanja o kojima je svedočio u predmetu *Mrkšić i drugi*. Pored toga, Veće konstatuje da se njegovom iskazu razumno može verovati ili uzdati se u njega i da on stoga *prima facie* ispunjava uslov iz pravila 115.

(i) Sastanak s načelnikom Uprave bezbednosti 2008. godine

17. Vojnović je u svom iskazu uzgredno napomenuo da se sa načelnikom Uprave bezbednosti sastao 2008. godine.⁵¹ Iz konteksta ovog pitanja i odgovora čini se da je Vojnović u stvari mislio na sastanak sa jednim službenikom Međunarodnog suda, a ne sa pripadnikom Jugoslovenske narodne armije (dalje u tekstu: JNA). Međutim, čak i ako jeste mislio na načelnika Uprave bezbednosti JNA, on u svom iskazu nije šire obrazložio o čemu je tokom tog sastanka razgovarano, tako da Mrkšić nije pokazao kako to puki susret koji se desio sedamnaest godina posle relevantnih događaja pokazuje da je evakuacija vukovarske bolnice bila u nadležnosti Uprave bezbednosti. Prema tome, Mrkšić nije pokazao kako je dotična informacija mogla da ima uticaja na presudu i Žalbena veće odbija njegov zahtev da ovaj deo Vojnovićevog iskaza bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

(ii) Ratni dnevnik gardista Motorizovane brigade

18. Vojnović je u svom iskazu naveo da je u njegovoj jedinici ratni dnevnik "redovno voden sa naznakama vremena i datuma".⁵² Mrkšić tvrdi da ovo ukazuje na tačnost vremena i datuma u Operativnom dnevniku 80. motorizovane brigade (dokazni predmet D371) i Ratnom dnevniku 80. motorizovane brigade (dokazni predmet D375) dovodeći time u pitanje zaključke Pretresnog veća o vremenskom okviru događaja.⁵³ Žalbeno veće podseća da je Pretresno veće konstatovalo da su zabeleške o vremenu nepouzdana kada se uzmu u kontekstu dokaza u celini.⁵⁴ Usled toga, Vojnovićeva tvrdnja sama po sebi ne dovodi u pitanje analizu Pretresnog veća. Pored toga, iako je Vojnović u svom iskazu u predmetu *Šešelj* pomenuo Ratni dnevnik gardista Motorizovane brigade (dokazni predmet P401), to je bilo samo kako bi izjavio da taj dnevnik ne potiče iz njegove jedinice i da on stoga ne može svedočiti o njegovoj autentičnosti, što nema nikakvog uticaja na pouzdanost tog dokumenta.⁵⁵ Mrkšić nije pokazao kako je navedena informacija mogla da ima uticaja na presudu i Žalbeno veće odbija njegov zahtev da ovaj deo Vojnovićevog iskaza bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

(iii) Kome su bili odgovorni oficiri bezbednosti u vukovarskoj operaciji

19. Suprotno Mrkšićevoj tvrdnji da je Vojnović svedočio o tome da je tokom "vukovarske operacije bilo uobičajeno da oficiri bezbednosti obaveštavaju svoju pretpostavljenu komandu po liniji bezbednosti mimo znanja zapovednika jedinice",⁵⁶ on nije izjavio da je to bila uobičajena procedura, nego je samo odgovorio na pitanja o jednom konkretnom slučaju izveštavanja.⁵⁷ Mrkšić nije pokazao kako je taj jedan slučaj izveštavanja mogao da ima uticaja na zaključke Pretresnog veća o zapovednom lancu. Žalbeno veće odbija njegov zahtev da navedeni deo Vojnovićevog iskaza bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

---

⁵² Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11445.

⁵³ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11450.

⁵⁴ Zahtev, par. 25-28.

⁵⁵ Prvostepena presuda, par. 286. Vidi takođe, par. 275, 276, 322.

⁵⁶ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 1149.

⁵⁷ Zahtev, par. 30.

⁵⁸ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11452.

Prevod

(iv) Pukovnikovo prisustvo na Ovčari

20. Vojnović je u svom iskazu izjavio da je na Ovčari video nekog pukovnika koji je ušao u svoj automobil i udaljio se kada je Vojnović od njega zatražio pomoć u vezi sa situacijom u hangaru.⁵⁸ Mrkšić tvrdi da taj iskaz potkrepljuje svedočenje Bogdana Vujića u vezi s pukovnicima bezbednosti prisutnim na Ovčari 20. novembra 1991.⁵⁹ Međutim, Mrkšić ne navodi reference na Vujićev iskaz niti precizira kako to potkrepljuje Vujićevo svedočenje. Žalbena veće konstatuje da su Mrkšićevi argumenti isuviše nejasni da bi mogli da pokažu da bi Pretresno veće, da su mu navedene informacije predočene, donelo drugačije zaključke u paragrafima od 312 do 322 i od 621 do 631, kako to tvrdi Mrkšić u svojoj Repliki,⁶⁰ posebno imajući u vidu činjenicu da je Pretresno vijeće konstatovalo da su na Ovčari bili prisutni oficiri bezbednosti, uključujući kapetana Vukosavljevića i majora Vukašinovića.⁶¹ Prema tome, Veće odbija njegov zahtev da ovaj deo Vojnovićevog iskaza bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

(v) Vojnovićevo ponovno uspostavljanje reda u hangaru na Ovčari i njegov izveštaj Mrkšiću

21. Vojnović je u svom iskazu izjavio da je u hangaru ponovno uspostavljen red dok je on bio na Ovčari i da se on posle toga vratio na komandno mesto i izvestio o onome šta je video.⁶² Mrkšić tvrdi da se iz ovoga može izvesti zaključak da je on izvestio da je situacija pod kontrolom i ukazuje na činjenicu da Vojnović nije pomenuo zapovest za povlačenje.⁶³ Žalbena veće konstatuje da je Vojnovićev iskaz u predmetu *Šešelj* i predmetu *Mrkšić i drugi* suštinski isti po ovom pitanju.⁶⁴ Prema tome, Veće odbija Mrkšićev zahtev da ovaj deo Vojnovićevog iskaza u predmetu *Šešelj* bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

⁵⁸ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11495.

⁵⁹ Zahtev, par. 31.

⁶⁰ Replika, par. 22-23.

⁶¹ Prvostepena presuda, par. 255, 269.

⁶² Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11498-11499.

⁶³ Zahtev, par. 33.

⁶⁴ Vidi Vojnović, u predmetu *Mrkšić i drugi*, T. 8976.

Prevod

(vi) Sastanak s Mrkšićem u vezi s istražiteljima iz Beograda

22. Vojnović je u predmetu *Šešelj* svedočio o tome da je na sastanku s Mrkšićem čuo da su istražni organi iz Beograda dolazili da sprovedu istragu o događajima u Vukovaru.⁶⁵ Mrkšić tvrdi da to pokazuje da organi krivičnog gonjenja nisu bili upoznati s navedenim događajem, ali da "taj sastanak" nije mogao biti održan pre popodneva 22. novembra 1991. zato što je on bio u Beogradu.⁶⁶ Žalbeno veće primećuje da Vojnović uopšte ne pominje vreme održavanja "sastanka" o kom govori⁶⁷ i stoga ne može doneti nikakav zaključak u ovom pogledu. Pored toga, Mrkšić nije konkretno naveo koji bi to zaključci Pretresnog veća bili dovedeni u pitanje ovim delom Vojnovićevog iskaza i kako su oni mogli dovesti do neutemeljenosti osuđujuće presude. Prema tome, Žalbeno veće odbija zahtev da ovaj deo Vojnovićevog iskaza bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

(vii) Uticaj protivrečnosti u Vojnovićevom iskazu na njegovu verodostojnost

23. Mrkšić tvrdi da Vojnovićevu verodostojnost dovode u pitanje nepodudarnosti između njegovih iskaza u predmetu *Šešelj* i predmetu *Mrkšić i drugi* o tome kako nije imao načina da komunicira s Ovčarom i da njegovi oficiri i jedinice nisu bili u hangaru. Pored toga, on tvrdi da je Vojnovićev iskaz o tome da su se komandno mesto i "žuta kuća" nalazili na 800 metara od hangara u suprotnosti s iskazom svedoka P014 u predmetu *Mrkšić i drugi*.⁶⁸

24. U svom iskazu u predmetu *Mrkšić i drugi* Vojnović je izjavio da se ne može setiti da li je on telefonirao ili je neko otišao na komandno mesto da prenese vesti o događajima na Ovčari,⁶⁹ dok je u iskazu koji je dao u predmetu *Šešelj* izjavio da "u to vreme" nije imao načina da komunicira s komandnim mestom.⁷⁰ Iako se Vojnović činio ubeđenijim u svoj stav u predmetu *Šešelj*, navedene dve izjave nisu u suprotnosti budući da je on u svom iskazu u predmetu *Mrkšić i drugi* potvrdio da ta poruka nije mogla biti prenetna telefonom nego posredstvom nekoga ko je išao na komandno mesto, što je u skladu s tim da nije imao telefon. U ovom pogledu Žalbeno veće podseća da prisustvo manjih nedoslednosti ne može biti

⁶⁵ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11480.

⁶⁶ Zahtev, par. 35.

⁶⁷ Vidi Zahtev, par. 35; Repliku, par. 24.

⁶⁸ Zahtev, par. 34.

⁶⁹ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 8954.

⁷⁰ Vojnović, u predmetu *Šešelj*, T. 11480.

Prevod

dovoljno da učini ceo iskaz nepouzdanim.⁷¹ Prema tome, Žalbno veće ne smatra da je ova neznatna protivrečnost u njegovom iskazu dovoljna da dovede u pitanje njegovu verodostojnost.

25. Žalbno veće primećuje da Mrkšić nije naveo reference na to gde je u Vojnovićevom iskazu u predmetu *Šešelj* izjavio da njegovi oficiri i jedinice nisu bili u hangaru.⁷² Isto tako, kada je reč o navodno protivrečnom iskazu svedoka P014 u vezi s udaljenošću između hangara i komandnog mesta u "žutoj kući", Žalbno veće napominje da Mrkšić nije naveo nikakve reference koje bi ukazivale na to koji deo iskaza svedoka P014 u predmetu *Mrkšić i drugi* je imao u vidu. Žalbno veće stoga ne može dalje da razmatra ova pitanja. Prema tome, Žalbno veće konstatuje da Mrkšić nije pokazao nikakve nepodudarnosti u Vojnovićevom iskazu koje bi dovele u pitanje uzdanje Pretresnog veća u njegov iskaz i stoga odbija zahtev za prihvatanje ovog dela njegovog iskaza kao dodatnog dokaza.

3. Vukašinović

26. Mrkšić traži uvrštavanje u spis iskaza koji je Vukašinović dao u predmetu *Šešelj* 27. novembra 2008. (dalje u tekstu: Vukašinovićev iskaz).⁷³ Taj iskaz je Mrkšiću dostavilo tužilaštvo 19. novembra 2008.⁷⁴

27. Vukašinovićev iskaz je relevantan za predmet *Mrkšić i drugi* zbog toga što se odnosi na događaje na Ovčari i što mu se, po svemu sudeći, može poverovati i pouzdati se u njega, zbog čega je dovoljno verodostojan da bude prihvaćen. Međutim, Žalbno veće konstatuje da Mrkšić nije pokazao zašto je dotični iskaz bio nedostupan na suđenju i kako bi on, da je bio dostupan na suđenju, uticao na presudu utoliko da bi njegovo izuzimanje dovelo do pogrešne primene prava. Iako je Vukašinović u predmetu *Šešelj* svedočio tek posle donošenja Prvostepene presude u ovom predmetu, Mrkšić nije pružio nikakvo objašnjenje zbog čega informacije sadržane u Vukašinovićevom kasnijem svedočenju nisu mogle biti predočene tokom njegovog ranijeg svedočenja u predmetu *Mrkšić i drugi*. Pored toga jedino objašnjenje koje Mrkšić pruža u vezi s tim kako bi prihvatanje Vukašinovićevog iskaza uticalo na presudu

⁷¹ Vidi *Tužilač protiv Zejnula Delalića*, predmet br. IT-96-21-A, Presuda, 20. februar 2001, par. 498.

⁷² Zahtev, par. 34.

⁷³ Vukašinović, u predmetu *Šešelj*, T. 12282-12398.

⁷⁴ Zahtev, par. 9.

Prevod

jeste to što navodi da "[o]vo ukazuje na to da su u događaje [na] Ovčari bile umešane mnogo više strukture od Mrkšića i Šljivančanina i da tu treba tražiti objašnjenje onoga što se [stvarno] dešava[lo]".⁷⁵ To je nedovoljno da pokaže da bi izuzimanje ovog iskaza dovelo do sudske greške zbog toga što bio on, da je bio dostupan na suđenju, uticao na presudu. Prema tome, Žalbeno veće odbija zahtev da Vukašinovićev iskaz bude prihvaćen kao dodatni dokaz.

D. Dispozitiv

Iz gorenavedenih razloga, Žalbeno veće

ODBIJA Zahtev u celosti.

Sastavljeno na engleskom i francuskom jeziku, pri čemu je engleska verzija merodavna.

Dana 13. februara 2009.
U Hagu,
Holandija

/potpis na originalu/
sudija Theodor Meron,
predsedavajući

[pečat Međunarodnog suda]

---

⁷⁵ Zahtev, par. 52. Vidi takode Repliku, par. 26.